

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**77-ї НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРОФЕСОРІВ,
ВИКЛАДАЧІВ, НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ,
АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ**

16 травня – 22 травня 2025 р.

навантаження у перекладі. Це доводить, що якісний переклад – це завжди баланс між точністю і природністю.

Література:

1. Карабан В.І. Переклад наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця : Нова Книга, 2004. 576 с.

2. Офіційний текст серіалу «Надприродне» (англійською мовою) [Електронний ресурс]. <http://www.tvsubtitles.net/episode-19-1.html>

3. Офіційні українські субтитри серіалу «Надприродне» [Електронний ресурс]. <https://www.opensubtitles.org/en/sssearch/sublanguageid-ukr/idmovie-1794>

УДК 811.112.2'42

*Т.В. Пешкова, к.філол.н, доцент
Р.Д. Єфименко, Студент групи 301ФФ
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

ЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ У НІМЕЦЬКОМОВНОМУ ТЕКСТІ МУЗИЧНОГО ТВОРУ

Сучасні дослідження пісні зводяться до вивчення лексичних та структурних особливостей. Але на сьогодні таке вивчення є не актуальним. Ми пропонуємо дослідження музичного німецькомовного твору з точки зору комунікаційного процесу, якому притаманні власні джерела інформаційних контактів, особлива організація соціальних взаємовідносин, специфічне функціональне навантаження в суспільстві, своя морфологія, багаторазовий стиль спілкування мікросоціальних груп та інші характеристики. Лише такий підхід дозволяє визначити онтологічні підвалини комунікативних процесів у цій сфері.

Музичний твір розглядається не як універсальний, а як унікальний тип комунікаційного процесу. У ньому набагато сильніше, ніж в інших видах масової комунікації зливаються в єдине ціле змістовна та емоційна інформація. Інформаційний ряд подається через певні семантичні, експресивні чи художні образи, музичний твір завжди десь посередині між медійним повідомленням (фактологічним та змістовним) і створюваним у мистецтві художнім образом, де переважає емоційне сприйняття. Ці особливості, що впливають на формування цілком визначеного типу сприйняття світу і мислення, наближають світ музичного твору до світу міфу, поєднують свідомість «людини реальної» з міфологічною свідомістю.

Таким чином, у міфологізації та символізації концентрується чи не найцінніша грань креативу музичного твору: це найбільш виразний спосіб

кристалізації опорної ідеї повідомлення. Саме символ чи вдало знайдена міфологема здатні результативно «зацепити» увагу реципієнта, викликати його живий інтерес, спонукати до роздумів або до деякої реакції.

Для дослідження ми взяли тексти німецькомовних музичних творів „Erlkönig“ – *Johann Wolfgang von Goethe* und „Bist du bei mir, geh ich mit Freuden“ - *Arie aus Gottfried Heinrich Stölzels Oper Diomedes*

Перший твір базується на міфологічній історії і першою особливістю є *Präsens Indikativ*, в якому написаний весь текст. Це надає прагматичний ефект сприйняття історії у сучасному часі – зараз, в цей момент. Тобто прагматичний вплив емоційного сприйняття досягається завдяки граматичній структурі речень.

Другою особливістю, на яку звертають увагу виконавці музичного твору є повтори слів: «Mein Vater» три рази, що створює певний драматизм у музичному творі.

Третьою особливістю, що на нашу думку викликає емоційне сприйняття у реципієнта є наказовий спосіб та багато питальних речень. Хоча твір написаний більше століття назад, від підпорядковується всім ознакам рекламного тексту: повтори, питальні речення віднесенням до теперішнього часу (до реальності).

Wer reitet so spät durch Nacht und Wind?
Es ist der Vater mit seinem Kind;
Er hat den Knaben wohn in dem Arm,
Er faßt ihn sicher, er hält ihn warm.
Mein Sohn, was birgst du so bang dein Gesicht?
“Siehst, Vater, du den Erlkönig nicht?
Den Erlenkönig mit Kron und Schweif?.....”
“Mein Vater, mein Vater, und hörest du nicht,
Was Erlenkönig mir leise verspricht?”
Sei ruhig, bleibe ruhig, mein Kind;.....
Und wiegen und tanzen und singen dich ein.’
“Mein Vater, mein Vater, und siehst du nicht dort
Erlkönigs Töchter am düstern Ort?”
Mein Sohn, mein Sohn, ich seh es genau;
Es scheinen die alten Weiden so grau.
‘Ich liebe dich, mich reizt deine schöne Gestalt;
Und bist du nicht willig, so brauch ich Gewalt.’
“Mein Vater, mein Vater, jetzt fasst er mich an!.....”

В арії Генріха Штольца теж спостерігаєм питання та речення з наказовим способом, але для драматизму через невеликий обсяг повтрів немає, хоча є *Konjunktiv Präteritum*, що використовується в німецькій мові для позначення теперішнього умовного часу.

Література

1. Пешкова Т.В. Комунікативні особливості креалізованого тексту (на матеріалі німецькомовних музичних кліпів). - Філологічний дискурс : зб. наук. праць / гол. ред. Віталій Мацько. - Хмельницький: ХГПА, 2016. - Вип. 4. - с.250-257.
2. Сюта Б. Жанри музичної мови: постановка питання / Богдан Сюта /Українське музикознавство : науково-методичний збірник. - Вип. 38 : Пам'яті Ігоря Пясковського /упоряд. М. Д. Копиця. - К.: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2012. - С. 138-159.

УДК 811.112.2'42

Т.В. Пешкова, к.філол.н, доцент
В.В. Бойко, студентка групи 301-ФФ.
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

БАГАТОЗНАЧНІСТЬ НІМЕЦЬКИХ ПРИЙМЕННИКІВ ТА ЇХ ПЕРЕКЛАД

Прийменники - це одна з найважливіших складових німецької мови. Вони не лише допомагають у вираженні місця, напрямку та часу, але і виконують різні функції у реченні. У цій статті ми розглянемо важливість вивчення прийменників, їхні функції та надамо приклади вживання, щоб зрозуміти їх у всій глибині. Прийменники є ключовою частиною будь-якої мови, а в німецькій мові вони займають особливе положення. І саме цей аспект впливає на український переклад. Вони допомагають виражати місце, напрямок, час та відношення між об'єктами та явищами у реченні. Без вивчення прийменників важко досягти повного розуміння текстів та мовлення.

У німецькій мові прийменники виконують різноманітні функції.

У німецькій мові прийменники можна класифікувати за різними критеріями, такими як їхня функція, зв'язок зі словами, які вони використовуються з, або їхнє значення.

1. *Локальні прийменники:* Ці прийменники вказують на місце або місцеперебування об'єктів у просторі. Наприклад, "auf" (на), "unter" (під), "hinter" (за).

2. *Прийменники з дієвим відмінком:* Ці прийменники вказують на напрямок руху чи дії. Вони змінюють свою форму залежно від того, чи є їхнім об'єктом іменник у м'якому, твердому, чи давальному відмінку. Приклади включають "durch" (через), "über" (над), "um" (навколо).

3. *Темпоральні прийменники:* Ці прийменники вказують на час або послідовність подій. Наприклад, "nach" (після), "vor" (перед), "während" (протягом).

4. *Прийменники місцеперебування та руху:* Ці прийменники вказують на місце перебування або напрямку руху. Наприклад, "an" (при), "in" (у), "auf" (на).